

Inbreng Netbeheer Nederland

Commissiedebat Verduurzaming Industrie

17 oktober 2024

Op 17 oktober vindt het Commissiedebat Verduurzaming Industrie plaats. De industrie is belangrijk voor Nederland en de verduurzaming hiervan is een complexe én noodzakelijke opgave. De regering zet in op een liever groen hier dan grijs elders strategie, waarmee industriebedrijven in Nederland ondersteund worden bij de verduurzaming. De energie-infrastructuur is een belangrijke randvoorwaarde, zonder goede energie-infrastructuur kunnen bedrijven in Nederland niet verduurzamen of bedrijfsprocessen uitbreiden. Een betrouwbare en betaalbare energievoorziening is essentieel voor burgers en bedrijven en daarmee voor het toekomstige verdienvermogen van Nederland.

Betaalbaarheid

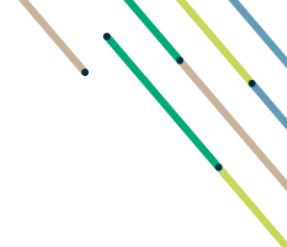
Het Nederlandse energiesysteem ondergaat een flinke transitie, wat resulteert in veranderende en vaak stijgende energiekosten, waaronder nettarieven. Netinvesteringen zijn cruciaal voor het behalen van woningbouwambities, duurzaamheidsdoelen en het ondersteunen van de economie. Uitstel of afstel van netinvesteringen maakt het voor iedereen nog veel duurder.

Netbeheerders zijn daarom bezorgd over de betaalbaarheid van de energierekening. Wij willen de netkosten zo laag mogelijk houden en delen tijdig prognoses van tariefontwikkelingen om transparantie te bieden. Het efficiënt en flexibel gebruik van het elektriciteitsnet kan helpen om de stijging van netkosten te beperken. Een beter benut net én sterke uitbreiding van de capaciteit van het net (investeringen) zorgt ervoor dat de kosten per gebruiker lager uitvallen. Ook moeten we werken aan een energiesysteem dat in de breedte goedkoper is omdat er wordt gekeken naar de beste mix tussen elektriciteit, warmte, waterstof. Daarnaast worden bedrijven in andere EU-landen (ruim) gecompenseerd voor energie gerelateerde kosten. Hierdoor staan Nederlandse bedrijven op een (concurrentie) achterstand. Er moet een consistente toepassing van Europese regels zijn en industriebeleid moet worden afgestemd. Zie hiervoor ook de recent verschenen Aurora en E-bridge rapporten.

Daarnaast bepleiten de netbeheerders om nettarieven zuiver te houden, zoals ook in Europese wetgeving is vastgelegd. De hoogte van de nettarieven worden bepaald door de ACM, die toeziet op naleving van wettelijke uitgangspunten: kostendekkend, kostenreflectief, non-discriminatoir en transparant. De netbeheerders vinden dat vastgehouden moet worden aan deze uitgangspunten. Daarnaast dragen nettarieven bij aan de veiligheid en flexibiliteit van het net. Samen met de ACM en marktpartijen werken netbeheerders hard aan de ontwikkeling van tariefstructuren die gebruikers belonen voor efficiënt netgebruik.

Maatwerkafspraken en NPVI

Het Regeerprogramma biedt duidelijke richting voor verduurzaming en betaalbaarheid. Netbeheer Nederland ziet hierin kansen voor samenwerking om de energietransitie te versnellen. Het voortzetten van het Nationaal Programma Verduurzaming Industrie is een positieve stap, omdat het een samenwerking tussen de overheid, de industrie en de netbeheerders bevordert. Deze samenwerking is cruciaal voor het tijdig aanleggen van de benodigde infrastructuur, en als platform voor gezamenlijke planning en strategische investeringen, wat leidt tot een efficiëntere en meer samenhangende aanpak van verduurzaming in de industrie.



Maatwerkafspraken moeten zich richten op volledige decarbonisatie tot 2040 in plaats van de huidige focus tot 2030. Dit voorkomt dat publiek geld naar bedrijven gaat die geen toekomst hebben na 2030. Ondersteuning moet daarom alleen naar bedrijven die een concreet plan hebben voor CO2-neutraliteit in 2040.

Netbeheerders maken zich zorgen over de verplichtingen van de overheid met betrekking tot energie-infrastructuur. Er is momenteel geen instrument om de noodzakelijke infrastructuur te borgen bij maatwerkafspraken. Hoewel de energie-infrastructuur voor de vijf industrieclusters is opgenomen in het Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat, is het van groot belang dat de haalbaarheid van deze infrastructuur voor maatwerkbedrijven goed wordt beoordeeld. Dit zorgt ervoor dat netbeheerders hun verantwoordelijkheden kunnen waarmaken en bedrijven de ondersteuning krijgen die ze nodig hebben.

Verduurzaming en Infrastructuur

Verduurzaming van de industrie vereist een robuuste infrastructuur voor elektriciteit en waterstof, en netbeheerders zijn verantwoordelijk voor het aanleggen hiervan. Het is cruciaal dat zij vooruitkijken naar de energievraag en de benodigde infrastructuur tijdig plannen. Duidelijke keuzes van energie-intensieve industrieën in Nederland zijn noodzakelijk. Snelle beslissingen over energiebronnen (elektriciteit, waterstof, groen gas) moeten worden vastgelegd in het Nationaal Plan Energiesysteem, provinciale energievisies en gemeentelijke plannen.

Versnelling van vergunningverlening is essentieel; het vergunningstraject neemt vaak 75% van de projectduur in beslag. Stikstofproblemen veroorzaken aanzienlijke vertragingen, en het is belangrijk dat de minister momenteel verkent hoe een bredere aanpak eruit komt te zien voor natuurvergunningen om deze problemen te verhelpen.

Duidelijkheid voor de industrie in de regio.

Om de klimaatdoelen voor 2050 te behalen, is duurzame waterstof cruciaal. Netbeheer Nederland roept op tot duidelijke communicatie over waar en door wie de waterstofinfrastructuur wordt aangelegd. Een duidelijke commitment vanuit het Rijk is hiervoor onontbeerlijk. Gasunie werkt aan een waterstofnetwerk voor de grote industrieclusters, maar ook voor bedrijven buiten dit netwerk is snelle duidelijkheid nodig. Dit stelt netbeheerders in staat om de juiste infrastructuur tijdig te plannen, aangezien de aanleg eenvoudig meer dan 7 jaar kan duren. Dit is essentieel voor een succesvolle verduurzaming van de regionale industrie en draagt bij aan de doelstellingen van dit kabinet voor economie en klimaat.